

Cavae partem
 septum trans-
 iunt, illa quae
 sub iecore costi-
 git, non arcti-
 ore esse.

AVDQVAQVAM Galeno & reliquae Anatomicorum turbæ illius pla-
 cita sectanti satis fuit, falsum uenae cauae ortum à iecore comminisci, ac ut
 ab Aristotelis placito uerius declinare uiderentur, fingere, uenam cauam
 mox à suo iecoris gibbo progressu in duos truncos arteriae magnae mo-
 do bipartiri, unumque ad superiora corporis, alterum uero ad inferiora du-
 ci: quinimo ut etiam probaret sanguinem in corde non generari, adijcere
 non ueritus est, truncum qui superiora petit multò strictiorē esse, minusque
 amplum illo qui deorsum porrigitur. Sed iam asseruimus, cauam in eiusmodi truncos non di-
 uidi: & etiā ueritati neutiquā consonum est, cauae uenae partem quae inter iecur^a dextramque cor-
 dis aurem conspicitur, angustiorē illa uideri, quae sub iecore lumborum uertebreis explicatur.
 quod non perfuntoriē inter disseccandum obseruari uelim: quo minus aliquis, qui mihi secan-
 ti non astiterit, aut ipse sectionem studiosè non fuerit aggressus, hanc me confingere arbitretur.
 Nam si quis obiter sectioni studium impendat, & iecur aut cor, aut aliud membrum inter scan-
 dum mouens, plus sanguinis in uenae partem uertebreis lumborum exporrectam, quam in illā
 quae supra iecur habetur propulerit, is sanè Galeni sententiā subscribet. at si uicissim ex hac ue-
 nae parte in illā sanguinē compressum sursum duxerit, leui opera Galeno non amplius assente-
 tur. Præterea, ubi hanc sectione indagauerit, necessum est Galeni rationem pressius expendere,
 qua conficit ascendente uenae partē multò oportere minorē esse descendente, quod hanc plures
 quam illa partes enutrit. Nam si hanc Galeni ratio uera est, etiā citra sectionē ipsius commentū
 nulli non innotescet, quandoquidē ascendens pars plus sanguinis contra Galeni dogma, quam
 inferior quae lumborum uertebreis exporrigitur, requirit. Primum enim neque bilis uesicula, neque
 uentriculus, neque intestina, neque omentum, neque mesenterium, neque lien ramulum aliquem à ca-
 uae assumunt, haeque sub iecore collocantur. Verum soli renes, altera uesica, testes et crura, & in-
 feriores abdominis pars ab ea quae descendit cauae parte sanguinem adipiscuntur. Ab ascenden-
 te uero septum transversum et uniuersus thorax alitur, nam & thoracis pars iecori proxima, ad
 secundam usque lumborum uertebream pertinet, à^a uena coniugis experti nutrimentum obti-
 nere audies. deinde manus, collum & caput uniuersum, ut taceam nunc sanguinis copiam in ce-
 rebrum tot uenis scaturientem, et eam quae in cor defertur, non solum cordis & pulmonis om-
 nium maximi uisceris nomine, uerum & omnium arteriarum quas sanguine ad cor delato im-
 pleri credimus, & arteriae demum, si cum descendente cauae portione comparentur, quanto mi-
 nus quam illa sanguinis continent: Sed quorsum spectat eiusmodi rationes, ut Galeni placitū
 subuertatur, colligere, quum sectio iam admonitis studiosis abundē non hoc solum infirmet,
 sed & alia quae in Galenilibris de Hippocratis & Platonis decretis passim leguntur, quampluri-
 ma, à medicis propter secandi imperitiā, & nimiam quam autoribus damus fidem, tanquā
 Apollinis oracula, libenter concessa. Cæterum ego in praesentia relictis Galeni placitis, partē
 cauae ascendente lubens persequer, quod oratio uera duntaxat enarrans minus excresceret,
 & Galeni nomine non interrupta, longè redderetur faciliior. Verum ea ipsius est autoritas, &
 nostra in illum obseruantia, ut nisi ipse interdum quando illius sententiæ non acquiesco, admo-
 nerem, nullus non me falsissima proponere sibi persuaderet: quum interim collatis inuicem ad
 hominis sectionem locis, in promptu sit, an perperam ab illo declinem. quod si alibi accidit, pro-
 secto nunc in uenae cauae serie mihi quantumuis inuito continget: quam prius aliquousque uerē
 persequar, ac postmodū ubi à Galeni dogmatibus sermo dissenferit adijciam. Vena itaque caua
 neruosam septi transversi partem in dextro ipsius latere peculiari foramine^c permeat, unā etiam
 cordis^d inuolucrum perforans, quod insigni amplitudine tum alibi septo continuatur, & con-
 nascitur, tum potissimum ubi caua septum transit, ac septo^e duas non uulgares offert propa-
 nes, per uniuersam septi sedem multiplici sobole excurrentes, & ramulos quoque cordis inuolu-
 cro, quā id septo committitur, diffundentes. Quum primum uerò caua septum^f superauit, mo-
 dicè uersus sinistram cordis^g basis dextrum latus procedens, sinistram ipsius latere^h adaperi-
 tur, atque in dextrum cordis sinum pertinet. Non quidem ut Anatomicorum fœx scribit, aliqua
 propagine aut ramo quopiam, uerum duntaxat foramine quodam seu scissione adeo ampla, ut
 cauae uenae amplitudo ipsi neutiquam conferenda sit. Anteriori cauae uenae parti hīcⁱ dextra
 cordis auricula conascitur. A^j posteriori uerò cauae ad cor connexus sede,^k insignis uena
 promittitur (non autem, ut Galenus libro de Venarum sectione docet, exigua) quae secundum
 cordis

Cauae per sep-
 tum transiens,
 ac ipsius in sep-
 tum rami.
 Cauae in cor-
 dis dextrum si-
 num adaperi-
 tio.

Cordis basim
 cingens uena.

cordis posteriora & sinistram latus ita porrigitur, u-
 ab inferiori ipsius sede^a ramos deorsum ad cordis u-
 pui sunt, qui cordis substantiam illic petunt, ubi haecefi-
 nas sinistro cordis lateri, & ubi sinuum ipsius septu-
 terdum gemina uisitur, grandiori quidem à posteri-
 nori uerò ab anteriori sede. Verum longè saepius un-
 libi hanc perpetuò geminam esse scripserit. Vena ca-
 fit, & cordis inuolucrum perforat, & uersus cor po-
 innititur, non autem retrorsum ducta uertebrearum
 pantur, cui rursus aspera incumbit arteria, & huic n-
 timo caua infertur: adeo sanè ut quum caua tantū
 uena fuerit offerenda, quae ipsi costis quae sanguinē
 transuersum impedimento sit, quo minus caua^b ubi
 les dispensat, uertebreis costisque propagines tribuere
 uertebreis elucetur, & uasa in pulmones diffusa cau-
 ad ipsas caua nullos deriuare queat ramos, rerum
 nem, postquam hanc cordis inuolucrum transcendit
 stra^c connexum (qui uasorum pulmonis interuentu
 quius quam antea accedit. Hanc propago seu uena
 quartae propemodum thoracis uertebrae corpus
 xtrum uertebrearum latus porrecta suo^d sine unā cu-
 aliquot lumborum uertebreas pertingit. Hanc uena
 ipsius caudex uertebreas ita^e atque in lumborum reg-
 ramos ad uertebreas ipsas quae adeo dorsi partes offer-
 ri uenam à se tam grandem deprompsit, ut arteriae
 ualla, ut nunc dicam, ramos germinare posset, qu-
 ex media regione posterioris ipsius sedis, quae uerte-
 tur, neque in altero latere parē affiscit à caua prop-
 coniuge, & parīs expertem nominamus. Oritur au-
 sinistro, quod secundum dextram dorsi sedem exp-
 dia quodammodo à magna arteria dignissimo org-
 uae sede non enascitur, ne frustra tunc longiori ductu
 que spinam accedere deberet. A^f posteriori quoque p-
 des alijs incumbat organis, quodque hinc uenam co-
 duci, quam nunc oportuisset. Ab hac uena utrinque
 gulas ad unum nouem costarum inferiorum interua-
 dem costarum interuallis ad eam usque^g sedem con-
 rant: in spuriarum uerò costarum interuallis, etiam
 terualla pertinent, propagines hae pertingunt, abdo-
 autem per costarum interualla progressu ramulos di-
 di quam ipsae perreptant incumbentes, disperguntur
 gulas secundum quas deducitur uertebreas soboles
 corpora, & dorsalem medullam, & in musculos his
 terea^h membranarum thoracem intersepientibus, quae ill-
 culi etiam offeruntur. Deinde non obaudiendum e-
 mum ab ortu uertebreas contingit, subinde ramum q-
 gines diuisum, etiam sui lateris superiores costas adiri
 cingentem numerosis, sed gracilibus furculis distrib-
 dum costae ductum feruntur, quemadmodum rami
 bundo ductu excurrunt. Atque id adeo frequenter in
 uior thorax, quā quadrupedibus, à natura datus sit,
 ne in uiro & item muliere omnes thoracis costas enu-
 niae etiam (ut priuatas fœcilem sectiones) quū primum i-
 ctione in laterali morbo satis pertinaciter contenderet
 bis obtigerit hominū cadauera, quibus omnes thorac-
 triri, nemo ex tanto eruditorū uiroꝝ cœtu inficiari po-
 ne interdum hanc sine pari uenam, quum ad nonam se-